

## VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr



Rozhledna Tereza u Proseče

## Tip na výlet

Tři rozhledny, tři kapitoly z učebnice architektury, tři pohledy na krajinu z výšky. Na počátku třetího tisíciletí byly v litomyšlském mikroregionu postaveny tři nové rozhledny ze dřeva a kovu. Každá jiná, a přece svým provedením podobné.

Nejstabilnější postavení má široce rozkročená **Toulovcova rozhledna**. Čtyři šikmo ukotvené dřevěné nohy míří vzhůru, aby unesly jak krytou zastřešenou vyhlídku v patnácti metrech nad zemí, tak otevřené odpočívací mezipatro. Stojí přibližně na polovině spojnice mezi obcemi Budislav a Jarošov. Mimo hlavní turistickou sezonu je uzavřená, ale zájemci ve větší skupině si mohou domluvit mimořádnou prohlídku na telefonním čísle 607 170 186 u paní Lebedové. Rozhlednu, stejně jako její dvě další sestry, navrhl inženýr Antonín Olšina.

Za štíhlou dlouhonohou krasavici lze označit rozhlednu **Tereza** u osady Paseky u Proseče. Kovové schodiště vás zavede přes čtyři plošiny až do pětadvacetimetrové výšky. Tereziny nohy se tyčí kolmo vzhůru, to je její poznávací znamení. A kdo se chce z Terezy rozhlédnout, měl by si domluvit návštěvu s paní Doležalovou na telefonu 723 148 200.

Třetí rozhledna, **Borůvka**, je slečna lepších tvarů. Uchopte do ruky svazek dřevěných špejlí, držte je uprostřed a volné konce potočte proti sobě. Vytvoří vám tvar hyperbolického paraboloidu. Právě taková je konstrukce osmnáct a půl metru vysoké Borůvky u obce Hluboká. Klíče od ní má paní Dejdarová s telefonem 469 351 257.

## Z Litomyšle na dvě strany

TIP NA VÝLET JANA STRÁSKÉHO



Autor je předsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

**L**itomyšli nejbližší přírodou je Nedošínský háj, největším přírodním komplexem okolí pak Českořebovská vrchovina. Abychom vyhověli různým představám o zimní procházce v současných nezimních podmínkách, nechme se pozvat do obou míst.

Z centra Litomyšle dojdeme s červenou k nádraží. Pak souběžně se železnicí vlevo a říčkou Loučnou vpravo jdeme zastavbou k průmyslovému komplexu Vertexu a vzápětí dojdeme na břeh rekreačního rybníka Velký Košíř. V mlýně U Vacků je už půldruhého století umělý chov pstruhů, ve zdejší výletní restauraci Na žabárně se až do druhé světové války prodávaly žabí speciality. Krátce za rybníkem narazíme na rozcestí na okraji Nedošínského háje (3,5). Původně to byla panská obora Vratčicka, počátkem 19. století upravená na romantický park s četnými pavilony. Park byl až do roku 1865 dějištěm studentských majálesů. Dnes je to přírodní památka, chránící pozůstatek dubo-habrového lesa s bohatou vegetací. Ze staveb zbyla jen kamenná poutní kaplička sv. Antonína nad pramenem. Na rozcestí začíná 2,3 km dlouhá zeleně značená naučná stezka, procházející Nedošínským hájem, o kterou si může-

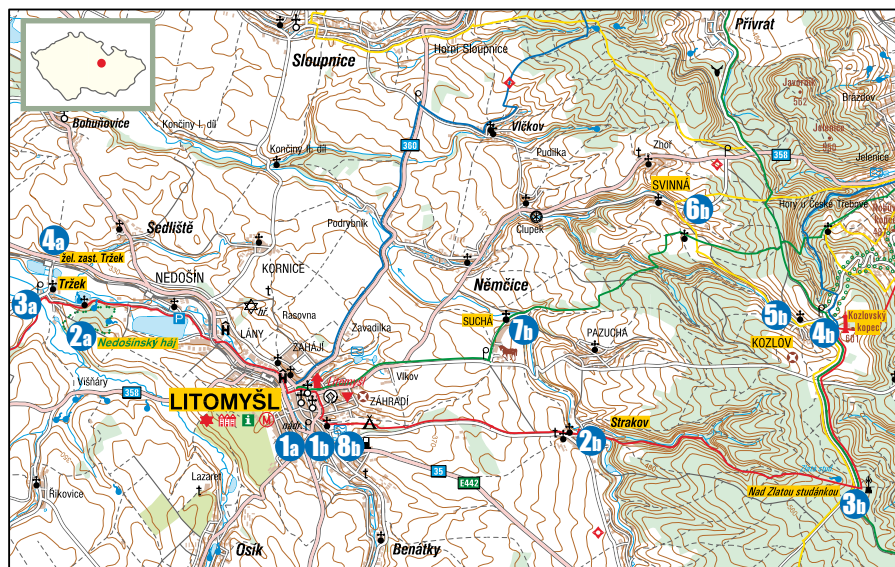
me naši vycházku prodloužit. Červená nás vede z rozcestí okrajem háje a po břehu rybníka Malý Košíř do Tržku (4,5) a k blízké železniční stanici (5), odkud se můžeme do Litomyšle vrátit.

I druhý tip začíná v centru Litomyšle a na červené značce, ale vede na druhou stranu – na východ. Kolem stadionů a zčásti po místní komunikaci dojdeme do Strakova (5) na okraj rozsáhlého komplexu Opatovský les. Na návsi najdeme barokní kapli P. Marie s mladším litinovým křížem. U Dolního rybníka ve středu obce vyvěrá pod kořeny lípy upravený pramen se svatým obrázkem. Teď nás čeká dlouhé stoupání v první části při potoku a pak už jen lesem až ke Zlaté studánce, nad níž je významné rozcestí (10) turistických cest.

Držíme se červené, která je teď provázena ještě zelenou a žlutou vlevo, a pomalu klesá-

me kolem semanínské hájovny na okraj lesa a křižovatku místních komunikací. Otevřenou krajinou dojdeme na rozcestí pod Kozlovským kopcem (12,5). Penzion – dříve turistická chata – a rozhledna jsou pár minut vpravo. Umožňuje panoramatický rozhled od Krkonoš po Jeseníky a Žďárské vrchy, je však každodenně přístupná jen o prázdninách a o víkendech od května do října. Odtud po silnici se žlutou značkou sejeme do Kozlova (13), kde často před první světovou válkou pobýval v chaloupce rodiny Vejrychovy malíř a grafik Max Švabinský. Štít sousedního Pecháčkova statku je vyzdoben sgrafitem Žnečka. Roubená kaple se zvonicí, datovaná do roku 1753, má stěny a střechu kryté šindelem.

Se žlutou značkou projdeme od Kozlova dalším lesem na rozcestí na okraji Svinné (16). Zde se chytíme vlevo zeleně a s ní lesem sestoupíme k potůčku. Stále lesem přes návrší Nad Suchou sejeme do obce Suchá (20). Na jejím opačném konci, dříve než vstoupíme na silnici, narazíme na empírový hospodářský dvůr Ovčín, v němž je nyní hřebčinec. Do cíle (24) dojdeme po silnici kolem velkých zemědělských objektů a malého Růžového rybníka.



**TRASA:** 1. Litomyšl – červená: 2a. Nedošínský háj (3,5) – 3a. Tržek (4,5) – bez značky: 4a. Tržek, žel. zast. (5) 2b. Strakov (5) – 3b. rozcestí nad Zlatou studánkou (10) – 4b. Kozlovský kopec, rozcestí (12,5) – žlutá: 5b. Kozlov (13) – 6b. Svinná, rozcestí (16) – zelená: 7b. Suchá (20) – 8b. Litomyšl (24)

**MAPA:** Českomoravské mezihoří Českořebovsko, turistická mapa 1:50 000, edice KČT č. 49